

(1721)

Nro.

216.

DZIENNIK

Patryotycznych Polityków w Lwowie.

Dnia 21go Września 1796.

G a z e t y.

WŁOCHY.

Z Medyolanu dnia 24. Sierpnia. Senat Jenueński wydał pod 4. tego miesiąca edykt, w którym nakazuje pod surowemi karami wszystkim emigrantom Francuskim w 14. dniach opuścić kraie Rzeczypospolitey Jenueńskiej. — W Bononii wyliczono już milion sto tysięcy szkodów w kontrybucyi, którą Papież przyrzekł Rzeczypospolitey Francuskiej.

Z 9

Król

Król Neapolitański wydał obwie-
szczenie pod 5. Sierpnia, w którym na-
kazuje wszystkim Baronom swego Pań-
stwa, iako naywięcey interesowanym o
całość i bezpieczeństwo Monarchii, aby
się dzielnie przykładali do dzwigania cięż-
arów dzisieyszey wojny, i oddali z
swych dochodów 26. i $\frac{1}{4}$. od sta na zafi-
lenie skarbu.

Z Wenecyi donoszą, że tam zawi-
nął Basza trzitulny, który ma być
krewny *Beia* Tunetańskiego. Ten pły-
nąc z *Stambułu*, przywiósł wiadomość,
że między *Portą* a *Rossją* lękać się w
krótce potrzeba wybuchu wojny; gdyż
pierwsza nie może obojętnym okiem pa-
trzyć nażerzenie swego oręża drugiey
w Prowincyach Perskich, ile że *Sułtan*
jest protektorem Domu *Kanów J/pabak-
skich*.

Wczasie cofania się woysk Cesar-
skich od *Mantuy*, garnizon zatrudniał się
do ostatniego momentu sprowadzaniem
do murów fortecy armat opuszczonych
od Francuzów przy odstąpieniu od oble-
żenia. Jednak tym ostatnim udało się za-
chwycić jeszcze cały cug tey zdobyczy.

FRAN-

(1723)

FRANCYA.

Z Paryża dnia 26. Sierpnia. Przedwczora Direktoryat przez Posłańca szwedzkiego tłómaczył się Radzie sztet z dawnieydanego sobie zlecenia w tej treści: „Ob: Prawodaw!: dnia 2x. Lipca żądaliście etatu woyska, które w czasie pokoju ma Rzeczpospolita utrzymywać. Lista podana zgromadzeniu Konstyt: w r. 1790. okazuje, że pod ów czas rachowano prócz 60,000. milicyi 190,000. woyska regularnego, które kosztowało rocznie 104. miliony. Ten etat względem potęgi ościennych był nadto słabem. Ogromny kray wystawiony na nienawiść sąsiadów, i przymuszony teraz z niemi się pasować, nie może dotąd należycie oznaczyć swych sił pokojowych, a tym samym i wydatków. Wiadomo, iak w mizernym stanie znaydowało się woysko za Króla. Rzeczpospolita powinna ulepszyć los swych obrońców. Doświadczenie nas uczy, że słabą mamy kawaleryą. należy ją pomnożyć. Lekka Artyleryi, która naywięcej nam pomaga do zwycięstw, jest wcale wynalazkiem nowym, i potrze-

trzebie udośkonalenia. Fortece ratowały dotąd Francją; te należy poprawiać. Z tego wszystkiego wypływa, że etat wojskowy odtąd musi być znaczniejszy i kosztowniejszy, mimo to różne okoliczności mogą go zmniejszyć. Nayprzód nowo rozprzeźrzone granice łatwiej teraz mogą być bronione; powtórnie nie potrzebne dawniej asystencye wojskowe oszczędzą znacznie skarbu; potrzebie 25,000. ludzi służąc Hollandyi, mogą zarazem bronić granic naszych od północy. Nakoniec Ob: Prawod: w rządzie Republikańskim każdy obywatel jest urodzonym żołnierzem, i oyczyzna okazała w tej wojnie nieprzyjaciółom, że Rząd wolny niepotrzebie ważyć swe siły na liczbę żołnierzy. Masa obywateli sama nie razem, ale losując się, potrafi zasłonić granice, i tryumfować z nieprzyjaciół, lub umierać wolnie. Tak przekonany Dyrektoryat sądzi, że w czasie pokoju siły wojskowe mogą być zmniejszone do 200,000., rachując w to i na żołdzie Batawskim będące. Wydatki na te siły rachować można do 100 milionów. Wojsko i wydatki tak mają być podzielone: piechoty 100,000., kosztować będzie 35 mi-

milionów; Kawaleryi 40,000. kosztować 30. milionów; Artyleryi z Inżyneryą 16,000. 20. milionów; Żandarmów 6000., 6. milionów; Weteranów zaśluzonych 5000. 2. miliony, Gwardyi Ciał Prawod: i Wykonaw: 2000. 2. miliony; Sztab, kommandantów fortec, Kommissarzów woiennych 1000. 3. miliony; na inne nie przewidziane wydatki 2. miliony ogółem 170 000. woyska, a 100. milionów wydatków.

Na Sessyi Rady 5set wniósł *Blutel* 23. dnia, aby wszelkie przewinienia mieszkańców Departamentów zachodnich w wojnie Wendeyski były zapomniane, i aresztowani, na wolność wypuszczeni. Zgodzono się iednomyślnie. Potym wniósł *Camus i Rouzet*, aby ogłosić powszechną amnestyą dla wszystkich, którzy wykroczyli przeciw rewolucyi, wyjąwszy emigrantów i Xięży wygnanych. *Rouzet* radził, aby dnia 5. Października w każdym gminie wystawiono stós, na którym w przytomności wszystkich obywateli spalono bydź mają akta oskarżonych, a to na znak wiecznego pojednania. Ten wniosek wzięto na rozważę. *Dubruei* na Sessyi dnia 25. twierdził,

że

(1726)

że 80,000. osób pragnie być wymazaniemi z listy emigrantów.

NIEMCY.

Z Drezna dnia 27. Sierpnia. Mówią tu o zakładac się mających wielkich magazynach Pruskich w bliskości naszego miasta, i tym końcem wysłano już z Saxonii do *Magdeburga* znaczną liczbę furmanów. Tyle jest pewnego, że przed kilku dniami wszyscy piekarze tutaj odebrali rozkaz od Rządu, aby swoje piece kazali reparaować i pomnażać. — Emigranci Francuscy, którzy nie są opatrzeni pasem Pruskim, nie bywają puszczani do granic Szląskich; z tych powodów znowu tu do nas powracają, lubo ich Rząd dłużej cierpieć niechce. Piszą z *Coburg*, że stojący tam oficerowie Salscy, równie jak i gemeini w najlepszej harmonii żyją z przypierającymi nad granicę Francuzami. — Twierdzą, że Król Szwedzki na 27. Sierpnia stanie w *Petersburgu*.

Podług listów z *Wiednia* Stany Czeskie obiecały na obronę swych granic wy-

(1727)

wystać 40,000. ludzi własnym kosztem. Jest jednak nadzieia, że nie będzie potrzeba tej siły. — Twierdzą, że Anglia przystaie już na to, aby Austria robiła pokóy oddzielny, skoro okoliczności wojenne nie wezmą innego obrotu. Jednakowo nie chce potwierdzić zaboru Niderlandów przez Francją.

W *Wiedniu* nadzwyczajnie wybierają rekrutów, nie ma sz prawie dnia w którymby nie zebrano od 5. do 600. ludzi. Z liberyi Cesarzskiej do 15. osób poszło pod karabin.

Z *Berlina* dnia 25. *Sierpnia*. Ludwik 18. przybył wezora do *Postdamu*, ale nie pokazał się u Dworu, który mu kazał oświadczyć: iż ubolewa nad tym, że go przyjąć nie może, gdyż uznawszy Francją za Rzeczpospolitą, nie uznaie już tym samym w osobie jego Króla żadnego. Skarb także Pruski nadto wycieńczony niepozwała, aby mu dać wsparcie iakowe. Tyle jednak Król Jmć Pruski może uczynić; że mu ofiaruje darmo konie po stacyach swoich krajów, i te na usługi jego stoją już przed bramą. Xiążę Elektor Saski ofiarował Pretenden-

(1728)

dentówi 18,000. Talarów na wsparcie.

Z Wiednia dnia 27. Sierpnia. Dwór Londyński, iak głoszą przeznaczył kilka milionów szterlingów dla Króla Neapolitańskiego.

Elektor Saski kazał oznaymić Cesarzowi, że potrzebazabezpieczenia krajów swoich zniewoliła go do zawarcia z Francją umowy neutralności; ale w tey nie masz nic takiego coby mogło szkodzić naszej Monarchii.

Z Karyntyi Friulu i t. d. większa część woyska ciągnie w positek Feld: *Wurmser*; iey mieysce zastąpić ma 20000. Kroatów. W samey Austryi zbierze się do 40,000. rekruta, a w Czechach liczba tych może sięgać 50,000.

Mówią tu o oddaleniu zupełnym pewney i bardzo znaczney osoby, która wielki wpływ miała do interesów publicznych.
